Uilen en vossen

We hebben een koude en witte winter achter de rug. Voor de meeste vlinders is dat best gunstig. In het opwarmende voorjaar van maart werden dan ook veel kleine vossen, dagpauwogen, citroentjes en gehakkelde aurelia's gemeld.

Tekst:
Albert Vliegenthart
De Vlinderstichting

Bont zandoogje en boomblauwtje kwamen wat langzamer op gang, maar uiteindelijk werden ook die volop gezien. Het oranjetipje werd half maart al op een enkele plek waargenomen, maar begon pas echt te vliegen op de eerste zomerse dag van het jaar, 2 april. Op deze warme dag werden ruim 2100 waarnemingen doorgegeven, waarbij de dagpauwoog en de citroenvlinder het meest werden gezien.

Vorig jaar werden al rupsennesten van de grote vos ontdekt, een duidelijk bewijs van voortplanting. Opmerkelijk is dat de grote vos in maart al elf keer gemeld werd. De meeste waarnemingen waren keurig voorzien van foto's, waarop de vier stippen te zien waren. De kleine vos heeft drie stippen. Een ander genoemd verschil in de veldgids is het blauw langs de vleugelrand. De grote vos kan dat wel hebben, maar is altijd veel minder dan bij de kleine vos.

Op de landelijke vlinderdag werd een film vertoond van Brigitte Kan over het leven en gedrag van de rouwmantel. De kennis heeft nog niet geleid tot veel waarnemingen. Toch werd op 27 maart een rouwmantel gefotografeerd in De Bilt door Iman Heijboer.

Marc Bulte

Enorme aantallen voorjaarsuilen tijdens de eerste zomerse nacht.

Op 22 maart zag mevrouw Timmermans een kolibrievlinder in haar tuin in Weert. Misschien nog wel spectaculairder was de vondst van een rouwrandspanner (*Lycia zonaria*) door John Dubois bij Gilze. Er zijn bijzonder weinig waarnemingen van deze soort in Nederland, maar opvallend zijn enkele recente meldingen in de omgeving van Tilburg, waar ook deze waarneming mooi bij past.

Olaf op den Kamp

Grote vos op 28 maart bij Schwalmen.

Met de eerste zomerse dag van het jaar op 2 april werden ook veel nachtvlinderopstellingen neergezet. Leo Hassink en Marc Bulte hadden hun vallen bij het ringstation Overdinkel neergezet. De volgende ochtend waren de eierdozen (die op de bodem liggen om vlinders die de val in vliegen een schuilplaats te bieden) bezaaid met vlinders. Tussen de vele algemene soorten werden onder andere ook nog een gevlekte winteruil (*Conistra rubiginea*) en enkele sierlijke voorjaarsuilen (*Orthosia gracilis*) gevonden. Maar de show werd toch gestolen door de kleine voorjaarsuilen (*Orthosia cruda*) die werkelijk overal zaten. Uiteindelijk werden er een kleine 3000 kleine voorjaarsuilen geteld in de drie vallen, waarvan circa 2000 exemplaren uit één val.

In Nederland is de meidoornspanner (*Theria primaria*) een zeer zeldzame bedreigde soort die slechts af en toe gemeld wordt uit het oosten van het land. Het is nog niet zo lang bekend dat er in Zeeland ook een populatie is. Jan Goedbloed ontdekte tientallen vlinders van deze soort voor het eerst op smeer in de binnenduinrand. De vlinders zijn inmiddels weer uitgevlogen, want deze vliegt met name in januari en februari. Waarschijnlijk zal volgend jaar intensief gezocht gaan worden naar deze soort om de verspreiding beter in beeld te krijgen.

Eitjes tellen

Ook deze winter zijn er weer eitjes geteld van de sleedoornpage op de vaste plekken. Veel mensen zijn bij de Kraaijenbergse plassen gaan kijken om zelf ook eens eitjes te vinden en met succes. Sjak Gielen heeft met een aantal mensen geconstateerd dat de sleedoornpage echt verdwenen is uit de Ooijpolder en De Vlinderstichting constateert dat deze soort ook landelijk achteruit gaat. Daarom is er een proef begonnen om potentieel geschikte sleedoornstruwelen te inventariseren op het moment dat deze in bloei staan. Dan zijn geschikte plekken voor de sleedoornpage beter te vinden. Op deze plekken wordt komende winter gezocht naar eitjes. Deze manier van werken willen we ook gaan uitbreiden, u gaat daar in de toekomst nog meer over horen en wie weet helpt u daar zelf ook aan mee.